

RAPORT ROCZNY

**AKADEMIA ROZWOJU
FILANTROPII W POLSCE**

2025

SPIIS TREŚCI

01 Słowo wstępu

11 Bezpieczna
Polska Lokalnie

18 Global
Challenges Local
Solutions

23 Konkurs o tytuł
„Dobroczyńca
Roku”

30 Plebiscyt „Gwiazdy
Dobroczynności”

39 Konkurs o tytuł
„Społecznika Roku”

42 Kontakt

07 Działaj Lokalnie

15 Lokalne
Partnerstwa
PAFW

22 Transnational
Giving Europe
(TGE)

26 Koalicja Liderzy
Pro Bono

34 Fundusze
wieczyste

41 Sprawozdanie
finansowe

SŁOWO WSTĘPU

Paweł Łukasiak

PREZES ZARZĄDU

Szanowni Państwo,

Od niemal trzech dekad Akademia Rozwoju Filantropii w Polsce konsekwentnie działa na rzecz rozwoju społeczeństwa obywatelskiego, wzmacniania filantropii, wolontariatu oraz aktywności społecznej. Przez lata ewoluowaliśmy od realizacji pojedynczych projektów i programów do świadomego budowania trwałych ekosystemów współpracy, które łączą organizacje społeczne, biznes, samorządy, instytucje publiczne, liderów lokalnych oraz obywateli wokół wspólnych wartości i celów.

Miniony rok był kolejnym etapem tego rozwoju. Obok filantropii, wolontariatu i wzmacniania społeczności lokalnych coraz większą uwagę poświęcamy budowaniu odporności społecznej – zdolności wspólnot do współpracy, reagowania na kryzysy i skutecznego odpowiadania na wyzwania współczesnego świata. Wierzymy, że właśnie silne relacje społeczne, zaufanie i współdziałanie stanowią fundament bezpiecznego i dobrze funkcjonującego społeczeństwa.

Nasze działania obejmują zarówno tworzenie wiedzy, jak i praktycznych narzędzi wspierających rozwój społeczny. Prowadzimy badania, przygotowujemy publikacje, organizujemy konferencje oraz konkursy promujące najwyższe standardy zaangażowania społecznego. Poprzez takie inicjatywy jak „Dobroczynca Roku”, „Gwiazdy Dobroczynności”, Nagroda Koalicji Liderzy Pro Bono czy konkurs „Opowiedz” identyfikujemy, promujemy i nagradzamy najlepsze praktyki w zakresie filantropii, dobroczynności, wolontariatu kompetencji oraz komunikacji społecznej.

→ FILANTROPIA

→ WOLONTARIAT

→ WZMACNIENIE
SPOŁECZNOŚCI
LOKALNYCH

SŁOWO WSTĘPU C.D.

Równocześnie rozwijamy programy wzmacniające aktywność obywatelską i współpracę na poziomie lokalnym. Program „Działaj Lokalnie” wspiera mieszkańców w realizacji oddolnych inicjatyw, natomiast „Lokalne Partnerstwa PAFW” budują trwałe mechanizmy współpracy między organizacjami, instytucjami i liderami lokalnymi. Kontynuujemy także działania na rzecz rozwoju funduszy lokalnych w Polsce i Europie, m.in. poprzez program Global Challenges Local Solutions oraz rozwój funduszy wieczystych, które tworzą trwałe podstawy dla długofalowej filantropii.

Patrząc w przyszłość, chcemy nie tylko rozwijać istniejące ekosystemy wsparcia, ale również budować silną, nowoczesną i stabilną organizację zdolną odpowiadać na zmieniające się potrzeby społeczne. Naszą ambicją jest dalsze wzmacnianie współpracy z szerokim gronem partnerów – organizacji społecznych, firm, fundacji, instytucji publicznych i środowisk eksperckich. Wierzymy, że trwała zmiana społeczna jest możliwa wyłącznie dzięki współdziałaniu i łączeniu kompetencji różnych sektorów.

Jednocześnie rozwijamy nowoczesne sposoby komunikacji, aby skuteczniej docierać do naszych odbiorców, partnerów i społeczności. Wykorzystujemy różnorodne kanały komunikacyjne, budując przestrzeń do dialogu, wymiany doświadczeń i upowszechniania wiedzy o społecznych innowacjach oraz dobrych praktykach. Chcemy nie tylko realizować wartościowe działania, ale także skutecznie opowiadać o ich znaczeniu i wpływie.

Niniejszy raport jest zapisem kolejnego roku naszej pracy, ale także świadectwem zaangażowania wielu osób i instytucji, bez których osiągnięcie prezentowanych rezultatów nie byłoby możliwe.

To również okazja, aby wyrazić wdzięczność zespołowi Akademii Rozwoju Filantropii w Polsce oraz naszym bliskim partnerom z Fundacji Dobra Sieć za profesjonalizm, pasję i codzienną pracę na rzecz dobra wspólnego.

Szczególne podziękowania kieruję do naszych darczyńców, partnerów, wolontariuszy i wszystkich osób wspierających realizowane przez nas przedsięwzięcia. To dzięki Państwa zaufaniu, wiedzy, zaangażowaniu i gotowości do współpracy możemy wspólnie tworzyć rozwiązania odpowiadające na najważniejsze wyzwania społeczne.

Z wyrazami szacunku,

Paweł Łukasik

O AKADEMII

Akademia Rozwoju Filantropii w Polsce od 1998 roku należy do grona najważniejszych organizacji rozwijających społeczeństwo obywatelskie w Polsce. Od blisko trzech dekad tworzy i wzmacnia rozwiązania wspierające filantropię, wolontariat, aktywność obywatelską, współpracę lokalną. Łączy kompetencje eksperckie z praktycznym doświadczeniem w projektowaniu i realizacji programów społecznych o zasięgu lokalnym, ogólnopolskim i międzynarodowym.

Misją Akademii jest budowanie trwałych mechanizmów angażowania obywateli, organizacji, samorządów, instytucji publicznych i biznesu we wspólne działania na rzecz dobra wspólnego. Dlatego obok realizacji pojedynczych projektów koncentrujemy się na tworzeniu i rozwijaniu całych ekosystemów wsparcia – sieci współpracy, narzędzi, modeli działania, źródeł finansowania oraz społeczności liderów zdolnych do inicjowania i podtrzymywania pozytywnych zmian społecznych.

Od 25 lat Akademia realizuje program **„Działaj Lokalnie”** Polsko-Amerykańskiej Fundacji Wolności – jeden z największych programów wspierających aktywność obywatelską w Polsce. Dzięki sieci Ośrodków Działaj Lokalnie tysiące mieszkańców i lokalnych organizacji otrzymują wsparcie finansowe, doradcze i edukacyjne pozwalające skutecznie działać na rzecz swoich społeczności.

Istotnym obszarem działalności Akademii jest również rozwój współpracy międzysektorowej. Poprzez program **„Lokalne Partnerstwa PAFW”** promujemy i wdrażamy model partnerstw lokalnych jako skuteczne narzędzie budowania kapitału społecznego i odporności społecznej. Wspieramy społeczności w tworzeniu trwałych mechanizmów współpracy pomiędzy organizacjami społecznymi, samorządami, instytucjami i mieszkańcami.

Akademia od lat pełni także rolę eksperta i lidera w obszarze wolontariatu kompetencji oraz zaangażowania społecznego biznesu. Jako inicjator **Koalicji Liderzy Pro Bono** rozwija współpracę z firmami, promując wykorzystanie wiedzy i doświadczenia pracowników na rzecz organizacji społecznych. Jednocześnie poprzez konkursy, badania i działania edukacyjne wyznacza standardy odpowiedzialnego zaangażowania społecznego i wolontariatu pracowniczego.

Ważnym elementem naszej działalności jest identyfikowanie, promowanie i upowszechnianie najlepszych praktyk społecznych. Konkursy i programy takie jak **„Dobroczynca Roku”, „Gwiazdy Dobroczynności”, Nagroda Koalicji Liderzy Pro Bono** promująca wolontariat kompetencji czy **„Opowiedz”** od wielu lat pokazują osoby, organizacje i firmy, które poprzez swoje działania wyznaczają kierunki rozwoju filantropii, wolontariatu, aktywności obywatelskiej i budowy odporności społecznej.

Akademia jest również aktywnym uczestnikiem międzynarodowych sieci współpracy. Jako polski partner **Transnational Giving Europe** wspiera rozwój filantropii transgranicznej, a dzięki współpracy z partnerami zagranicznymi wprowadza do Polski nowatorskie modele angażowania społecznego i finansowania działań obywatelskich.

O AKADEMII C.D.

Wiarygodność i najwyższe standardy działania stanowią fundament naszej pracy. Potwierdzeniem jakości zarządzania jest m.in. Certyfikat Wiarygodnej Organizacji przyznawany przez CAF America, gwarantujący przejrzystość, odpowiedzialność i zgodność z międzynarodowymi standardami funkcjonowania organizacji pozarządowych. Akademia jest również członkiem Forum Darczyńców w Polsce.

W swojej działalności kierujemy się wartościami

**otwartości,
partnerstwa,
innowacyjności,
rzetelności
i przejrzystości.**

Łączymy wsparcie finansowe, edukacyjne, doradcze i promocyjne z tworzeniem systemowych rozwiązań. Wierzymy, że trwała zmiana społeczna nie polega na zastępowaniu aktywności obywateli i organizacji, lecz na wzmacnianiu ich samodzielności, kompetencji i zdolności do współpracy.

Dlatego naszym celem jest nie tylko realizowanie programów społecznych, ale przede wszystkim budowanie warunków, w których filantropia, wolontariat, aktywność obywatelska i odporność społeczna oraz współpraca międzysektorowa mogą rozwijać się w sposób trwały, skuteczny i odpowiadający na wyzwania współczesnego świata.

Nasze zasady:

Otwartość - jesteśmy otwarci na dialog i współpracę, wymianę idei, poszukiwanie rozwiązań.

Partnerstwo - budujemy koalicje, pracujemy poprzez sieci oparte na wspólnych celach i wartościach.

Innowacyjność - poszukujemy niestandardowych metod działania, wkraczamy na nowe obszary.

Rzetelność i przejrzystość działań - dbamy o jak najlepsze wykorzystanie powierzonych nam środków, o wysoką jakość rezultatów, monitoring i ewaluację.

Wszechstronne wsparcie - udzielamy pomocy finansowej, szkoleniowej, doradczej, wydajemy publikacje, prowadzimy społeczne kampanie, zabiegamy o wprowadzenie systemowych rozwiązań i dobrych praktyk w obszarach naszych działań.

Niezależnianie od pomocy - uczymy samodzielności, nasza pomoc to wspieranie aktywności i zaradności organizacji i obywateli.

STAN NA ROK 2025

Zarząd Stowarzyszenia:

Paweł Łukasiak – Prezes zarządu

Dorota Brewczyńska – Członek Zarządu

Tomasz Bruski – Członek zarządu

Komisja Rewizyjna:

Filip Dopierała - Założyciel oraz Partner Kancelarii LTA Doradztwo Prawne.

Witold Salwach - Doktor ekonomii w dziedzinie Nauk o Zarządzaniu, ekspert we wdrażaniu programów doskonałości operacyjnej.

Joanna Staręga-Piasek - Dyrektor Centrum Rozwoju Służb Społecznych.

Członkowie

Stowarzyszenia:

Rafał Antczak, Tomasz Bruski, Dorota Brewczyńska, Filip Dopierała, Aleksander Galos, Piotr Gliński, Grzegorz Lindenberg, Marta Łazarowicz, Elżbieta Łebkowska, Paweł Łukasiak, Małgorzata Mazur-Łukasiak, Iwona Olkowicz, Ryszard Praszkie, Witold Salwach, Tomasz Schimanek, Agata Stafiej-Bartosik, Joanna Staręga-Piasek, Jerzy Szmagański.

Zespół Stowarzyszenia:

Renata Aderek-Zielińska, Dorota Brewczyńska, Tomasz Bruski, Stanisław Głąbski, Emilia Dmochowska, Katarzyna Klatt-Koryszewska, Magda Kocaj, Paweł Łukasiak, Ewa Maciejewska, Magdalena Spadaczewska, Tomasz Schimanek, Paweł Zań.

DZIAŁAJ LOKALNIE

Dlaczego to robimy?

Program „Działaj Lokalnie” zachęca mieszkańców małych społeczności do wspólnego działania, uruchamiania inicjatyw, które pomagają w budowaniu dobra wspólnego. Ze środków Programu wspierane są bardzo różnorodne przedsięwzięcia, które mają na celu budowę i rozwój dobra wspólnego: od kulturalnych i edukacyjnych, poprzez ekologiczne, nastawione na podtrzymywanie tradycji, po promujące aktywność fizyczną, turystykę i przedsiębiorczość. Wychodzimy z założenia, że każda społeczność jest inna, dlatego to sami mieszkańcy decydują o tym, jakie działania w ich środowisku są najbardziej potrzebne. Wspólnym mianownikiem tych działań jest aktywność społeczna.

Do czego dążymy?

Długofalowym celem programu „Działaj Lokalnie” jest wzrost kapitału społecznego i aktywizacja społeczności lokalnych.

Nowa idea

Głównym celem Programu jest wspieranie i aktywizowanie lokalnych społeczności na terenach wiejskich i w małych miastach poprzez projekty obywatelskie, które służą pobudzaniu aspiracji rozwojowych i poprawie jakości życia oraz przyczyniają się do budowy kapitału społecznego i dóbr wspólnych. W ramach Programu oferowane jest wsparcie dla aktywnych społeczności lokalnych, których członkowie sami definiują własne potrzeby i podejmują wspólne działania. Każda społeczność to inni ludzie, inne zasoby, potrzeby, tradycje i doświadczenia, dlatego „Działaj Lokalnie” wspiera przedsięwzięcia o zróżnicowanym charakterze. Program stawia na aktywność obywatelską, w tym wolontariat, filantropię, liderstwo i partnerstwo.

DZIAŁAJ LOKALNIE

Dlaczego to robimy?

Dzięki współpracy z partnerami Programu – Ośrodkami Działaj Lokalnie (niezależnymi organizacjami pozarządowymi wyłanianymi w otwartych konkursach) – możliwa jest realizacja ogólnokrajowego programu grantowego, w którym decyzje o przyznaniu dotacji podejmowane są przez lokalne komisje. Przy finansowym i merytorycznym wsparciu ze strony Akademii, Ośrodki Działaj Lokalnie pozyskują dodatkowe środki finansowe, ogłaszają konkursy grantowe, przekazują dotacje na realizację projektów i czuwają nad ich prawidłowym rozliczeniem oraz promocją. Ale przede wszystkim zajmują się animowaniem lokalnych społeczności.

Granty trafiają do organizacji pozarządowych, a także grup nieformalnych działających przy organizacjach pozarządowych lub lokalnych instytucjach non-profit, a także do grup nieformalnych działających samodzielnie – na wzór inicjatywy obywatelskiej wymienionej w ustawie o działalności pożytku publicznego i wolontariacie. Rolą Ośrodków Działaj Lokalnie jest również przygotowanie mało doświadczonych organizacji i grup obywatelskich do samodzielnego opracowania projektu.

Często, gdyby nie ich pomoc, wiele ciekawych inicjatyw nie zostałyby zrealizowanych. Organizacje i grupy uczestniczące w programie zdobywają nowe doświadczenia i umiejętności pozwalające im startować do ogólnopolskich, trudniejszych konkursów grantowych.

Dzięki stałej aktywności Ośrodków Działaj Lokalnie w środowisku, organizacje i grupy nieformalne mogą na bieżąco uzyskiwać informacje o konkursach grantowych, ogłaszanych przez ogólnopolskie organizacje i firmy.

Aby umożliwiać Ośrodkom Działaj Lokalnie wymianę doświadczeń, organizujemy spotkania, konferencje i seminaria. Zachęcamy je do promowania osiągnięć swoich grantobiorców poprzez organizację lokalnych edycji konkursu „Opowiedz...”. Nagradzamy finansowo najefektywniejsze Ośrodki Działaj Lokalnie i upowszechniamy dobre praktyki w zakresie pozyskiwania środków i różnorodnych aspektów prowadzenia lokalnych konkursów grantowych. Ułatwiamy wymianę doświadczeń poprzez wsparcie wizyt studyjnych pomiędzy Ośrodkami oraz organizujemy webinaria i spotkania online. Wspieramy również ich działalność fundraisingową.

DZIAŁAJ LOKALNIE

Katalog wartości programu:

Program, poprzez dofinansowane projekty, promuje takie wartości i postawy jak:

Zaangażowanie społeczne i odpowiedzialność

Podejmowane w Programie przedsięwzięcia służą wyzwaniu społecznej energii. Ośrodki Działaj Lokalnie komunikują się ze swoją społecznością, angażują mieszkańców wsi i małych miast we wspólne działania. Wsparcie otrzymują projekty będące odpowiedzią na konkretne potrzeby.

Gotowość do podejmowania wyzwań i otwartość na współpracę

Ośrodki Działaj Lokalnie i realizatorzy projektów lokalnych poszukują niestandardowych metod działania, eksplorują nowe obszary zaangażowania społecznego oraz promują innowacyjne rozwiązania wśród swoich partnerów i odbiorców projektów.

Dzielenie się zasobami i budowanie partnerstw

Działając na rzecz dobra wspólnego, Ośrodki Działaj Lokalnie, realizatorzy projektów, mieszkańcy jak i wolontariusze pozyskują i angażują partnerów i zasoby (finansowe i rzeczowe). Wszyscy dbają o jak najlepsze wykorzystanie powierzonych środków, transparentność procedur, rzetelny monitoring i rozliczenie prowadzonych działań. Budowany jest kapitał społeczny oparty na zaufaniu partnerów i obywateli.

DZIAŁAJ LOKALNIE

W 2025 roku przeprowadzono kolejną rundę naborów lokalnych. We współpracy z **siecią 77 Ośrodków Działaj Lokalnie** przyjęto do realizacji 921 wniosków. Zrealizowano i rozliczono **914 projektów**.

Wśród nich są projekty ekologiczne, edukacyjne, kulturalne, wdrażające nowe technologie, nawiązujące do dawnych tradycji, i wiele innych.

Łączna wartość przyznanych dotacji lokalnych zamknęła się kwotą ponad **4.330.000 zł**. Finansowy wkład własny grantobiorców to ponad **736.500 zł**, a wkład rzeczowy to **2.652.000 zł**.

W realizację projektów lokalnych zaangażowało się **10.884** osoby, w tym **7.388** to wolontariusze. Odbiorcami projektów było **137.754** osób

liczba projektów

→ 914

łączna wartość przyznanych dotacji

→ 4.330.000 ZŁ

liczba odbiorców projektów

→ 137 754

Darczyńca programu

Polsko-Amerykańska Fundacja Wolności

Osoby rozwijające program

Koordynator: Paweł Zań

Nadzór merytoryczny: Paweł Łukasiak

Współpraca: Stanisław Głabski, Renata Aderek-Zielińska, Magda Kocaj, Tomasz Schimanek, Dorota Brewczyńska, Tomasz Bruski.

Więcej na stronie:

<http://dzialajlokalnie.pl/>

<https://www.facebook.com/DzialajLokalnie>

BEZPIECZNA POLSKA LOKALNIE

Cykl warsztatów: „Bezpieczna Polska lokalnie. Od zagrożeń do działań – badamy potrzeby, szkolimy liderów i budujemy odporność społeczności lokalnych.”

W listopadzie i grudniu 2025 r. zrealizowano cykl **10 warsztatów „Bezpieczna Polska lokalnie. Od zagrożeń do działań – badamy potrzeby, szkolimy liderów i budujemy odporność społeczności lokalnych.”**

Były to w ostatnim czasie jedne z największych konsultacji społecznych w kraju, poświęconych tej tematyce.

Spotkania przeprowadziła Fundacja PKO Banku Polskiego, a ich współorganizatorem była Akademia Rozwoju Filantropii w Polsce - realizator programu „Działaj Lokalnie” Polsko-Amerykańskiej Fundacji Wolności – we współpracy z Ośrodkami Działaj Lokalnie.

Celem spotkań było:

- zwrócenie uwagi organizacji pozarządowych na kwestię odporności społecznej wspólnot lokalnych oraz wyjaśnienie, jak ją rozumieć i jakie ma znaczenie dla mieszkańców,
- zebranie od uczestników informacji i opinii na temat praktycznych aspektów i wyzwań budowania odporności społecznej wspólnot lokalnych oraz roli organizacji pozarządowych we wzmacnianiu odporności społecznej na poziomie lokalnym,
- wymiana doświadczeń pomiędzy organizacjami uczestniczącymi w spotkaniach na temat praktyki budowania odporności w społecznościach lokalnych.

Wydarzenia odbyły się w następujących lokalizacjach: Warszawa, Gdańsk, Tomaszowice k. Krakowa, Wrocław, Poznań, Rzeszów, Łódź, Katowice, Mierzyn k. Szczecina, Olsztyn.

BEZPIECZNA POLSKA LOKALNIE C.D.

W przygotowanie warsztatów włączyły się organizacje pozarządowe, należące do Sieci Ośrodków Działaj Lokalnie. Spotkania składały się z: wystąpienia przedstawicieli Fundacji PKO Banku Polskiego, prezentacji „Społeczna odporność wspólnot lokalnych” oraz z warsztatów w formule world café. Wydarzenie w Warszawie zostało wzbogacone o dodatkowy element w postaci krótkich wystąpień przedstawicieli organizacji pozarządowych, poświęconych podejmowanym przez nie inicjatywom na rzecz budowania odporności społecznej.

Spotkania prowadzili trenerzy: Dariusz Bobak (Fundacja Folkowisko), Dorota Goetz (Lokalna Grupa Działania Partnerstwo Ducha Gór), Paweł Łukasiak (Akademia Rozwoju Filantropii w Polsce), Tomasz Schimanek (ekspert ds. organizacji pozarządowych i programów społecznych).

W warsztatach wzięło udział ponad **250 os.**, byli to przedstawiciele lokalnych organizacji pozarządowych (w tym m.in. ochotnicze straże pożarne, harcerze, oddziały PCK, koła gospodyń wiejskich), a także samorządowcy odpowiedzialni za współpracę z organizacjami.

BEZPIECZNA POLSKA LOKALNIE C.D.

W grudniu 2025 r. do Ośrodków Działaj Lokalnie i ich grantobiorców rozesłano **ankietę internetową dotyczącą odporności społecznej**. W badaniu wzięło udział **47 osób**.

Na podstawie wniosków z przeprowadzonych warsztatów, odporność społeczną można określić jako ciągły proces, budowany poprzez codzienne działania, współpracę i świadome wzmacnianie potencjału wspólnoty lokalnej. To także skomplikowany ekosystem składający się z ludzi, relacji, wiedzy, zasobów i mentalności.

Społeczna odporność wspólnot lokalnych opiera się przede wszystkim na ludziach i ich relacjach: zaufaniu, poczuciu wspólnoty, lokalnej tożsamości oraz sprawczości mieszkańców. Wspólnoty powinny również dbać o zdrowie fizyczne członków oraz bezpieczeństwo ekonomiczne, które są bazą dla jakiegokolwiek aktywności społecznej. Kluczowe znaczenie mają także kompetencje praktyczne (m.in. pierwsza pomoc, przygotowanie do kryzysu), a także sprawna komunikacja i higiena informacyjna, obecność formalnych i nieformalnych liderów oraz znajomość lokalnych zasobów i infrastruktury.

Umiejętność budowania lokalnych partnerstw opartych na dobrowolnym zaangażowaniu obywateli (wolontariat) i dzieleniu się zasobami (filantropia), skierowanych jednocześnie na rzecz budowy dóbr wspólnych, jest kompetencją przyszłości. Przy ograniczonym dostępie do wielu zasobów i występowaniu wielu potencjalnych zagrożeń, czy to naturalnych (epidemie, powodzie), czy antropogenicznych (wojny, pożary), tylko w partnerstwie organizacji, samorządów, przedsiębiorców i obywateli wspólnoty lokalne będą mogły poszukiwać skutecznych rozwiązań. Pojedynczo, samotnie żaden podmiot nie udźwignie ani odpowiedzialności, ani skutecznego rozwiązania lokalnych problemów. Kluczem do skutecznego działania w partnerstwie jest oczywiście orientacja na dobro wspólne.

Jednym z istotnych dóbr wspólnych w naszej teraźniejszości jest bezpieczeństwo. Trzeba jednakże podkreślić, że wolontariat i filantropia oraz powiązane z nimi kompetencje społeczne efektywnie można rozwijać tylko poprzez doświadczenie. I tylko w ten sposób, poprzez aktywne uczestnictwo obywateli w projektach społecznych, można budować odporność społeczną. Za każdą udaną akcją, w obliczu lokalnych zagrożeń, stała dobrowolna aktywność obywateli, dzielenie się zasobami i wspólny cel: pomóc komuś, kogoś lub coś uratować, ochronić. To jest podstawa, na której można rozwijać kolejne kompetencje, powiązane już profilaktyką, przeciwdziałaniem, lub pokonywaniem różnych zagrożeń. Budowanie odporności społecznej wspólnot lokalnych wymaga więc wsparcia u samej podstawy społeczeństwa obywatelskiego jaką jest wolontariat i filantropia na rzecz dobra wspólnego – bezpiecznej społeczności lokalnej.

BEZPIECZNA POLSKA LOKALNIE

Efektywnym rozwiązaniem może być program grantowy wspierający aktywność obywateli na rzecz wspólnoty, powiązany z różnymi formami wymiany doświadczeń wśród liderów i liderów oraz szeroką komunikacją wśród mieszkańców. W ten sposób możemy budować ekosystem wsparcia odporności społecznej wspólnot lokalnych dbając jednocześnie, aby miał on charakter włączający i oparty na zaufaniu oraz współpracy. Dobrym wstępem do budowy tego ekosystemu był cykl „Bezpieczna Polska lokalnie. Od zagrożeń do działań – badamy potrzeby, szkolimy liderów i budujemy odporność społeczności lokalnych” przeprowadzony we współpracy z Ośrodkami Działaj Lokalnie.

To właśnie między innymi ich doświadczenie we wspieraniu aktywności obywatelskiej, dzieleniu się zasobami oraz w profilaktyce i przeciwdziałaniu zagrożeniom z ostatnich lat (epidemia COVID, kryzys migracyjny, powódź) sprawiło, że spotkania zakończyły się sukcesem i wypracowany został zbiór cennych rekomendacji, służących budowie ekosystemu wsparcia dla odporności społecznej wspólnot lokalnych.

Darczyńca programu
Fundacja PKO Banku Polskiego

Osoby rozwijające program
Stanisław Głąbski, Paweł Łukasiak, Tomasz Schimanek

Więcej na stronie:
<https://dzialajlokalnie.pl/bezpieczna-polska-lokalnie-od-zagrozen-do-dzialan-badamy-potrzeby-szkolimy-liderow-i-budujemy-odpornosc-spoleczności-lokalnych-publicacja-raportu/>

LOKALNE PARTNERSTWA PAFW

Dlaczego to robimy?

Program Lokalne Partnerstwa Polsko-Amerykańskiej Fundacji Wolności to społeczne przedsięwzięcie Polsko-Amerykańskiej Fundacji Wolności, którego celem jest zainicjowanie i rozwój współpracy pomiędzy organizacjami, instytucjami i osobami zaangażowanymi w różne programy Fundacji na terenie tej samej gminy lub kilku gmin. Dzięki różnorodnej ofercie programowej Polsko-Amerykańskiej Fundacji Wolności w wielu gminach w Polsce przeprowadzono projekty, których uczestnicy zdobyli doświadczenia i wypracowali zasoby stwarzające szansę na wyzwolenie dodatkowej energii obywatelskiej, wzmacniającej miejscowy kapitał społeczny. Stąd pomysł, żeby umożliwić połączenie sił różnych grup i instytucji, które chciałyby zaangażować się we wspólną partnerską inicjatywę. Suma ich wiedzy i doświadczeń pozwala realizować szeroko zakrojone projekty społeczne.

Do czego dążymy?

Program Lokalne Partnerstwa PAFW przyczynia się do popularyzacji idei działań na rzecz dobra wspólnego, które stanowi dziś ważny element w komunikacji dotyczącej działań społecznych na poziomie lokalnym. Program stał się istotnym głosem w dyskusji o trwałości rezultatów działań realizowanych przez organizacje społeczne.

Współpraca w partnerstwach przyczynia się do wzmocnienia budowy kapitału społecznego poprzez synergię doświadczeń i rezultatów różnych programów PAFW. Ponadto, program wzmacnia i integruje liderów społecznych oraz przyczynia się do promocji Fundacji i popularyzacji jej celów, realizowanych poprzez programy skierowane do społeczności lokalnych.

Nowa idea

Program Lokalne Partnerstwa PAFW jest wyjątkowym programem grantowym, ponieważ jest przeznaczony dla wybranych społeczności. Udział w nim jest nagrodą za dotychczasową działalność i daje możliwość realizacji działań, na które nie ma miejsca w innych programach dotacyjnych. Ponadto program opiera się na szerokim, różnorodnym partnerstwie, zbudowanym w oparciu o korzyści każdego z tworzących je podmiotów. Na terenie jednej lub kilku sąsiednich gmin powstają partnerstwa składające się z samorządów, organizacji pozarządowych, firm i mediów lokalnych, które realizują projekty ważne dla lokalnych społeczności. Motyw przewodni podejmowanych działań stanowi dobro wspólne.

LOKALNE PARTNERSTWA PAFW

Jak chcemy to osiągnąć?

Do wzięcia udziału w programie Lokalne Partnerstwa PAFW zostają zaproszone wybrane społeczności z gmin, gdzie były realizowane liczne projekty finansowane ze środków Polsko-Amerykańskiej Fundacji Wolności. Wśród partnerów znajdują się uczestnicy m. in. programów: Działaj Lokalnie, English Teaching, Program Liderów PAFW, Program Rozwoju Bibliotek, Przemiany w Regionie (RITA), Równać Szanse, Stypendia Pomostowe, Pokolenia w Akcji, Szkoła Ucząca Się (SUS). Wiodącą rolę w partnerstwie pełni Grupa Inicjatywna, składająca się z beneficjentów programów Polsko-Amerykańskiej Fundacji Wolności, stanowiąca trzon partnerstwa, która zaprasza do współpracy wszystkich tych, którzy chcą się włączyć w inicjatywę lokalną na rzecz dobra wspólnego. Partnerzy wspólnie realizują projekty w swoich społecznościach lokalnych, a rezultaty tych inicjatyw służą mieszkańcom gmin, na terenie których są realizowane.

W 2025 roku trwała IX edycja Programu, która rozpoczęła się w ubiegłym roku. Jeszcze w 2024 roku program został rozszerzony o sześć nowych lokalnych partnerstw PAFW i 2 start-upy na rzecz dobra wspólnego. Partnerstwa powstały w oparciu o dwuetapowy proces, uwzględniający zawiązanie Grupy Inicjatywnej, złożonej z beneficjentów PAFW. Proces ten został wsparty przez alumnów programu – uczestników edycji I-VII.

Współpraca w partnerstwach przyczynia się do wzmocnienia budowy kapitału społecznego poprzez synergii doświadczeń i rezultatów różnych programów PAFW. Ponadto, program wzmacnia i integruje liderów społecznych oraz przyczynia się do promocji Fundacji i popularyzacji jej celów, realizowanych poprzez programy skierowane do społeczności lokalnych.

Wszystkie przedsięwzięcia dofinansowane w ramach programu zostały zrealizowane, zgodnie z budżetem i harmonogramem lub z niezbędnymi korektami w porozumieniu z ARFP. Łącznie od początku realizacji programu zostały zrealizowane 83 projekty, w które zaangażowało się blisko 1230 partnerów, z czego 43 tylko w IX edycji.

W działania przeprowadzone w ramach 8 projektów realizowanych w IX edycji zostało zaangażowanych łącznie ponad **160 wolontariuszy**. Szacowana liczba mieszkańców, którzy byli bezpośrednimi odbiorcami wszystkich kampanii i projektów wynosi ponad **187 600 osób**, z czego ponad 4920 w 8 projektach IX edycji.

W ramach IX edycji programu odbyło się łącznie prawie 50 różnych warsztatów, szkoleń i zajęć edukacyjnych oraz ponad 42 imprezy otwarte i happeningi.

LOKALNE PARTNERSTWA PAFW

W gminie Jabłona wzmocniono sprawczość młodzieży, rozwijając jej kompetencje leaderskie i przygotowując grunt pod Młodzieżowy Budżet Obywatelski. W Lubawie, Kowarach oraz Starogardzie Gdańskim powstały przestrzenie spotkań i rozwoju dla młodych ludzi. W Redzikowie mieszkańców różnych pokoleń i kultur połączyło wspólne odkrywanie oraz upamiętnianie lokalnego dziedzictwa. Partnerstwo z gminy Kijewo Królewskie przekształciło park w Dorposzu Szlacheckim w przestrzeń aktywności, rozrywki i kultury. W Czerwonaku zainicjowano debatę na temat otoczenia rzeki Warty, a mieszkańcy gminy Suchy Las odkrywali uroki okolicy podczas spacerów tematycznych i warsztatów kreatywnych.

Katalog wartości programu

- **dobro wspólne** – to cel i przedmiot wspólnych działań mieszkańców społeczności lokalnej, a jednocześnie główny motor napędzający aktywność społeczną
- **partnerstwo** – wierzymy, że dzięki współpracy na równych warunkach pomiędzy przedstawicielami różnych sektorów, możliwe jest realizowanie ambitnych celów i osiągnięcie wspólnych korzyści
- **synergia** – jesteśmy przekonani, że zaproszenie innych do współdziałania daje możliwość bardziej efektywnego wykorzystania zasobów oraz osiągania jeszcze lepszych rezultatów
- **wspólna wizja** – zdajemy sobie sprawę, że tym co najskuteczniej motywuje do działania nie jest perspektywa problemu do przezwyciężenia, ale koncentracja na pozytywnej wizji przyszłości, w której dana kwestia już została rozwiązana

liczba projektów

→ 83

łączna wartość przyznanych dotacji

→ 520 000

liczba odbiorców projektów

→ 187 600

Darczyńca programu

Polsko-Amerykańska Fundacja Wolności

Osoby rozwijające program

Koordynatorka: Emilia Dmochowska

Nadzór merytoryczny: Paweł Łukasiak

Współpraca: Dorota Brewczyńska, Tomasz Bruski, Stanisław Głębski, Katarzyna Klatt-Koryszewska, Tomasz Schimanek

Więcej na stronie:

<http://www.lokalnepartnerstwa.org.pl/>

<https://www.facebook.com/LokalnePartnerstwaPAFW>

GLOBAL CHALLENGES LOCAL SOLUTIONS

Dlaczego to robimy?

Wierzymy w koncepcję „Glokalizacji”, czyli, że lokalne społeczności, wspierane przez lokalne organizacje filantropijne, są kluczem do rozwiązywania problemów naszych społeczeństw i poprawy jakości życia. Nawet największe, najbardziej kluczowe i globalne problemy społeczne mogą być lepiej rozwiązywane na poziomie lokalnym, innymi słowy działając oddolnie – a przynajmniej idealnie byłoby, gdyby były one rozwiązywane w ten właśnie sposób.

Jeśli nie ma wsparcia i zrozumienia na poziomie lokalnym, jeśli lokalni liderzy nie są zaangażowani, nie zmobilizują środków na skuteczne działania – problemy pozostaną nierozwiązane. Fundusze lokalne wykorzystują zasoby, ale także kanalizują kapitał społeczny i zapewniają społeczne przywództwo na rzecz zmiany. Naszym celem jest zbudowanie sieci niezależnych fundacji społecznych, które pełnią taką właśnie rolę.

Do czego dążymy?

Celem programu Global Challenges Local Solutions jest wspieranie funduszy lokalnych i społeczności lokalnych działających w całej Europie w rozwiązywaniu problemów związanych z realizacją Celów Zrównoważonego Rozwoju. Dążymy do tego, by fundusze te odgrywały rolę lokalnych ambasadorów motywujących wszystkich interesariuszy do działania na rzecz Celów Zrównoważonego Rozwoju.

Jesteśmy głęboko przekonani, że działania społeczności lokalnych są kluczowe w procesie rozwiązywania problemów globalnych. Niemożliwe jest rozwiązanie globalnych problemów opisanych w Celach Zrównoważonego Rozwoju (tj. zmniejszanie ubóstwa, zapewnienie włączającej i sprawiedliwej edukacji, zapewnienie zdrowego życia, równość płci, dostęp do czystej wody, uczynienie miast i osiedli ludzkich bezpiecznymi, odpornymi, zrównoważonymi i dostępnymi dla wszystkich) bez oddolnych inicjatyw prowadzonych przez lokalne społeczności.

Dlatego Global Challenges Local Solutions Fund to długofalowy program finansowania, w ramach którego fundusze lokalne otrzymują małe granty na realizację projektów wdrażających lokalne rozwiązania na rzecz globalnych wyzwań.

GLOBAL CHALLENGES LOCAL SOLUTIONS

Nowa idea

Fundusz GCLS ma na celu:

- promować ideę filantropii lokalnej;
- tworzyć bazy dobrych praktyk służących wdrażaniu lokalnych rozwiązań będących odpowiedzią na globalne wyzwania nawiązujące do Celów Zrównoważonego Rozwoju.
- prowadzić kampanię edukacyjną, zwracającą uwagę na to, że problemy i projekty związane z Celami Zrównoważonego Rozwoju są w każdej społeczności i pokazującą jak sobie z nimi radzić;
- wspierać europejską sieć funduszy lokalnych zaangażowanych w tworzenie szeregu lokalnych działań na rzecz Celów Zrównoważonego Rozwoju, poprzez organizowanie grup tematycznych i spotkań międzynarodowych;
- wzmocnić i zainspirować lokalne społeczności do aktywnego angażowania się w różne działania mające na celu uczynienie europejskich społeczności inkluzywnymi, bezpiecznymi, odpornymi i zrównoważonymi.

Jak chcemy to osiągnąć?

1. Komponent „działania”

- Organizacja Europejskiego Konkursu Grantowego, mającego na celu finansowe wsparcie lokalnych działań związanych z realizacją Celów Zrównoważonego Rozwoju. W 2025 roku realizowane były projekty wybrane w 8. rundzie programu GCLS. Nabór do tej rundy odbył się od 15 października do 15 listopada 2024 roku. Do konkursu wpłynęło 17 wniosków z 8 krajów europejskich, a Komisja Grantowa przyznała **12 grantów**. Projekty były realizowane od stycznia do czerwca 2025 roku, a w przypadku dwóch organizacji do końca lipca 2025 roku.
- Granty o łącznej wartości **164 494,34 USD** otrzymały fundacje społecznościowe i organizacje lokalne z **Bułgarii, Hiszpanii, Łotwy, Polski, Rumunii, Słowacji, Ukrainy i Włoch**. Dzięki wsparciu realizowano lokalne inicjatywy odpowiadające na wyzwania związane z Celami Zrównoważonego Rozwoju.
- Po zakończeniu rundy grantowej przeprowadzono badanie ewaluacyjne wśród grantobiorców. Spośród 12 organizacji odpowiedzi udzieliło 10. Najczęściej realizowane projekty dotyczyły Celów Zrównoważonego Rozwoju związanych ze zdrowiem i dobrostanem (SDG 3), edukacją (SDG 4), zrównoważonymi społecznościami (SDG 11), działaniami na rzecz klimatu (SDG 13) oraz partnerstwami (SDG 17). Dziewięćdziesiąt procent respondentów zadeklarowało kontynuację działań związanych z SDGs po zakończeniu finansowania.

A photograph of several children wearing helmets and riding bicycles on a paved street. In the background, a crowd of people is visible, suggesting a community event or race. The text 'GLOBAL CHALLENGES LOCAL SOLUTIONS' is overlaid on the right side of the image in large, white, sans-serif capital letters.

GLOBAL CHALLENGES LOCAL SOLUTIONS

- W ramach monitoringu i ewaluacji programu analizowano rezultaty projektów oraz doświadczenia fundacji społecznościowych związane z wdrażaniem Celów Zrównoważonego Rozwoju na poziomie lokalnym. Jednym z najważniejszych wniosków było potwierdzenie, że skuteczna komunikacja SDGs wymaga przedstawiania ich poprzez konkretne działania i korzyści dla mieszkańców społeczności lokalnych.

2. Komponent „wiedzy”

- Strona internetowa programu, www.localsolutionsfund.org, pełni funkcję platformy dla fundacji społecznościowych i lokalnych organizacji filantropijnych oraz centrum wymiany wiedzy. Zawiera informacje o grantach, materiały edukacyjne, bazę dobrych praktyk oraz zasoby dotyczące Celów Zrównoważonego Rozwoju.
- W 2025 roku niektórzy grantobiorcy 8. rundy przygotowali materiały edukacyjne i opisy dobrych praktyk również w języku angielskim. Materiały te zostały opublikowane na stronie programu oraz promowane w mediach społecznościowych.
- Wśród opublikowanych materiałów znalazł się opis inicjatywy Bikeathon realizowanej przez Făgăraș Country Community Foundation z Rumunii. Projekt pokazuje, jak poprzez wydarzenie sportowe można angażować mieszkańców, pozyskiwać środki na działania społeczne oraz promować Cele Zrównoważonego Rozwoju. W ciągu 11 lat działania inicjatywa wsparła 121 lokalnych projektów.

- Udostępniono również materiał edukacyjny dla dzieci „Discover the SDGs through Fun and Play” przygotowany przez Galati Community Foundation oraz anglojęzyczną wersję gry edukacyjnej dotyczącej 17 Celów Zrównoważonego Rozwoju opracowaną przez fundację The Cross-Regional Fund of Mid Latgale z Łotwy. Program prowadzi profile w mediach społecznościowych oraz newsletter służące promocji dobrych praktyk i upowszechnianiu wiedzy o działaniach fundacji społecznościowych. Na koniec 2025 roku newsletter programu subskrybowały 484 osoby.

Akademia Rozwoju Filantropii w Polsce uczestniczyła także w międzynarodowych działaniach sieci fundacji społecznościowych. W listopadzie 2025 roku Ewa Maciejewska reprezentowała program podczas dorocznego spotkania European Community Foundation Initiative (ECFI) w Wiedniu, które zgromadziło ponad 30 przedstawicieli organizacji z 21 krajów europejskich. Spotkanie poświęcone było wzmacnianiu odporności fundacji społecznościowych, wymianie doświadczeń oraz wyznaczaniu kierunków współpracy na kolejne lata.

W 2025 roku zakończył się również proces transformacji europejskiej sieci fundacji społecznościowych TGE. Sieć rozpoczęła działalność pod nową nazwą Giving Europe, a jej gospodarzem została organizacja Philea.

GLOBAL CHALLENGES LOCAL SOLUTIONS

Katalog wartości programu

- zrównoważony rozwój
- dbałość o środowisko
- odpowiedzialność
- partnerstwo
- oddolność działań
- innowacyjność

liczba projektów

→ 12

łączna wartość przyznanych dotacji

→ 164 494,34 USD

liczba krajów, w których realizowano projekty

→ 8

Darczyńca programu

Charles Stewart Mott Foundation

Osoby rozwijające program

Koordynatorka: Ewa Maciejewska

Nadzór merytoryczny: Paweł Łukasiak

Współpraca: Dorota Brewczyńska, Tomasz Bruski,

Katarzyna Klatt-Koryszewska

Więcej na stronie:

<https://www.localsolutionsfund.org/>

<https://www.facebook.com/GlobalChallengesLocalSolutions>

TRANSNATIONAL GIVING EUROPE (TGE)

Dlaczego to robimy?

Transnational Giving Europe (TGE) to sieć współpracujących ze sobą europejskich fundacji i stowarzyszeń. Pośredniczą one w przekazywaniu darowizn od osób indywidualnych i przedsiębiorstw z zagranicy do organizacji pozarządowych oraz publicznych i prywatnych instytucji realizujących przedsięwzięcia o charakterze społecznym.

Nowa idea

Program TGE jest korzystny zarówno dla obdarowywanych organizacji, jak i dla darczyńców. Darczyńcy mogą wspierać przedsięwzięcia społeczne z dowolnej dziedziny, np. kultury, sztuki, edukacji, sportu w wybranym przez siebie kraju i skorzystać z ulg podatkowych w kraju zamieszkania. Organizacje pozarządowe mają zaś możliwość pozyskiwania środków od darczyńców zagranicznych.

Jak chcemy to osiągnąć?

W 2025 roku darczyńcy z Polski przekazali na rzecz organizacji korzystających z pośrednictwa TGE kwotę około 148 580,00 EUR.

Darczyńca programu

Darowizny indywidualne

Osoby rozwijające program

Koordynatorka: Małgorzata Mazur-Łukasiak

Nadzór merytoryczny: Paweł Łukasiak

Współpraca: Dorota Brewczyńska, Tomasz Bruski

Więcej na stronie:

<https://www.transnationalgiving.eu/>

<https://www.facebook.com/transnationalgiving>

KONKURS O TYTUŁ „DOBROCZYŃCA ROKU”

Dlaczego to robimy?

Konkurs o tytuł "Dobroczynca Roku" powstał w okresie początkowych przemian społeczno-gospodarczych po to, aby promować prospołeczne działania firm. Środowisko przedsiębiorców nie cieszyło się wówczas dużym zaufaniem społeczeństwa i poważaniem opinii publicznej. Spowodowane było to latami negatywnej komunikacji, a może raczej propagandy państwowej na temat przedsiębiorczości i indywidualnych inicjatyw biznesowych. Na przestrzeni ostatnich 20 lat dokonała się duża zmiana: firmy i przedsiębiorcy obecnie wdrażają zasady CSR, a społeczne zaangażowanie jest często elementem strategii biznesowych. Biznes jest nie tylko odpowiedzialny społecznie; biznes stał się odpowiedzialny za dobra wspólne. Wiele dóbr w takich obszarach jak sport, rekreacja, kultura, zdrowie powstało dzięki wsparciu firm i ich współpracy z organizacjami pozarządowymi i społecznościami lokalnymi.

Do czego dążymy?

Celami Konkursu są:

- promowanie społecznego zaangażowania i społecznej odpowiedzialności przedsiębiorstw,
- wyróżnianie firm najbardziej aktywnych społecznie,
- umożliwianie organizacjom pozarządowym publicznego podziękowania darczyńcom i partnerom biznesowym,
- inspirowanie przedsiębiorców do podejmowania działalności społecznej,
- informowanie o inicjatywach i programach społecznych realizowanych przez firmy,
- promowanie Celów Zrównoważonego Rozwoju.

Nowa idea

„Dobroczynca Roku” jest najstarszym tego typu konkursem, który niezmiennie, nieprzerwanie od 29 lat nagradza firmy odpowiedzialne społecznie. Ponad 4000 firm było nominowanych do nagrody; ponad 200 zostało nagrodzonych. Konkurs stał się inspiracją dla wielu lokalnych i regionalnych konkursów realizowanych zarówno przez organizacje pozarządowe, jak i lokalną administrację publiczną. Konkurs pokazuje i zbiera dobre praktyki, zarówno wielkich korporacji (najbardziej doświadczonych w działaniach z zakresu CSR i CCI), ale także przedstawia działania dobroczynne małych i średnich firm, które nie mają w Polsce jeszcze tak wielkiego doświadczenia i stara się nie dzielić, tylko pokazywać, że dobro jest jedno - bez względu na wielkość firmy i wydatków poniesionych na dobroczynność. Konkurs pokazuje jak szeroki zakres może mieć społeczna odpowiedzialność: wolontariat pracowniczy, rozwój lokalny, akcje społeczne, kampanie edukacyjne, informacyjne, społeczne i wiele innych.

KONKURS O TYTUŁ „DOBROCZYŃCA ROKU”

Jak chcemy to osiągnąć?

Laureaci Konkursu co roku prezentują najlepsze standardy w obszarze społecznego zaangażowania biznesu. Nagradzane przez nas firmy charakteryzują się wszechstronnym zaangażowaniem w projekty społeczne, nieograniczającym się wyłącznie do przekazywania środków finansowych.

W 2025 roku zakończyła się 28. edycja Konkursu.

Liczba wniosków w poszczególnych kategoriach:

22 - „Kultura i edukacja”,
2 - „Ochrona środowiska i klimatu”,
25 - „Pomoc społeczna i charytatywna”,
6 - „Zdrowy tryb życia”,
5 - „Otwartość na różnorodność”,
1 - „Lokalne partnerstwa”,
27 - „Wolontariat pracowniczy”
11 - „Pomoc uchodźcom i Ukrainie”
8 - „Pomoc na rzecz powodzi”
22 - „Dobra współpraca biznesu i organizacji pozarządowych”.

Wnioski przekazane do oceny Kapituły: 46 wniosków

Laureaci 28. edycji:

I. Kategoria: Kultura i edukacja

Duża firma: Grupa Pracuj S.A.

II. Kategoria: Lokalne partnerstwa

Fundacja Inter Cars

III. kategoria: Ochrona środowiska i klimatu

Mała i średnia firma: NORTH.PL Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością Spółka Komandytowa

Duża firma: T-Mobile Polska Spółka Akcyjna

IV. kategoria: Otwartość na różnorodność

Duża firma: STATE STREET BANK INTERNATIONAL GMBH SPÓŁKA Z OGRANICZONĄ ODPOWIEDZIALNOŚCIĄ ODDZIAŁ W POLSCE

V. Kategoria: Pomoc społeczna i charytatywna

Mała i średnia firma: Advalue sp. z o.o.

Duża firma: Fundacja Biedronki

VI. Kategoria: Zdrowy tryb życia

Mała i średnia firma: CHIESI POLAND SPÓŁKA Z OGRANICZONĄ ODPOWIEDZIALNOŚCIĄ

Duża firma: Nationale-Nederlanden

VII. Kategoria: Pomoc uchodźcom i Ukrainie

FUNDACJA TOTALIZATORA SPORTOWEGO

VIII. Kategoria: Pomoc na rzecz powodzi

Mała i średnia firma: INSEL Piotr Ptaszek

Duża firma: nagrody ex aequo

ANG Odpowiedzialne Finanse S.A.

Fundacja PKO Banku Polskiego

IX. Kategoria: Wolontariat pracowniczy

Deloitte Poland sp. z o.o

X. Kategoria: Dobra współpraca biznesu i organizacji pozarządowych

ING Bank Śląski S.A.

KONKURS O TYTUŁ „DOBROCZYŃCA ROKU”

Wręczenie nagród miało miejsce 21 maja w Teatrze Polskim. Podczas wydarzenia laureaci otrzymali statuetki z rąk członków Kapituły. Galę poprowadziła Joanna Kryńska.

Na zakończenie wystąpił Antek Smykiewicz.

Raport z przebiegu 28. edycji Konkursu można znaleźć na stronie: <https://www.dobroczyncaroku.pl/biblioteka>.

Partnerami 28 edycji Konkursu byli:

Partnerzy Wspierający: Business Centre Club, Konfederacja „Lewiatan”, Pracodawcy RP, UN Global Compact Network Poland, Forum Odpowiedzialnego Biznesu, Forum Darczyńców.

Partnerzy Branżowi: magazyn „Raport ESG” i Integracja oraz portale: odpowiedzialnybiznes.pl, ngo.pl, RaportCSR.pl, oesg.pl, marketingprzykawie.pl, niepełnosprawni.pl, witrynawiejska.pl.

Katalog wartości programu

- **Spółeczne zaangażowanie firm** – celowe działania społeczne podejmowane przez przedsiębiorstwa. Może przejawiać się w formach takich, jak: wsparcie finansowe, pomoc rzeczowa, inwestycje społeczne, fundusze stypendialne, wolontariat pracowniczy itp. Zaangażowanie społeczne przynosi korzyści zarówno wspieranej społeczności, jak i firmie.
- **Współpraca** – od początku istnienia Konkursu nagradzana jest współpraca biznesu z organizacjami pozarządowymi.
- **Dobro** - staramy się nie dzielić, tylko pokazywać, że dobro jest jedno - bez względu na wielkość firmy i wydatków poniesionych na dobroczynność
- **Inspirowanie** – zbieramy dobre praktyki, aby je promować i pokazywać zachęcać do współpracy biznes i NGO.

liczba wniosków złożonych

→ 139

Liczba wniosków spełniających kryteria formalne:

→ 129

liczba nagrodzonych firm

→ 15

Darczyńca programu

Polsko-Amerykańska Fundacja Wolności

Partnerzy:

Business Centre Club, Konfederacja Lewiatan, Pracodawcy Rzeczypospolitej Polskiej, UNGC Polska, Forum Darczyńców

Osoby rozwijające program

Koordynatorka: Emilia Dmochowska

Nadzór merytoryczny: Paweł Łukasiak

Współpraca: Dorota Brewczyńska, Tomasz Bruski, Katarzyna Klatt-Koryszewska, Magdalena Spadarzewska

Więcej na stronie:

<https://www.dobroczyncaroku.pl/>

<https://www.facebook.com/DobroczyncaRoku>

KOALICJA LIDERZY PRO BONO

Dlaczego to robimy?

Wydarzenia ostatnich lat, w tym pandemia, wojna w Ukrainie oraz dynamicznie zmieniające się oczekiwania społeczne wobec biznesu, pokazały, jak ważną rolę odgrywa wolontariat pracowniczy i kompetencyjny. Coraz więcej organizacji dostrzega jego znaczenie nie tylko jako formy zaangażowania społecznego, ale także jako narzędzia budowania odpowiedzialnej kultury organizacyjnej, wzmacniania kompetencji pracowników oraz realizacji celów związanych z ESG.

Koalicja Liderzy Pro Bono to wyjątkowy projekt, który od 2011 roku buduje i rozwija platformę współpracy oraz wymiany doświadczeń pomiędzy liderami biznesu a liderami organizacji społecznych. Członków Koalicji łączy przekonanie o wartości wolontariatu i społecznego zaangażowania biznesu. Liderzy Pro Bono posiadają wyjątkowy potencjał będący sumą doświadczeń, praktyk i narzędzi, którymi dzielą się z innymi.

Wraz z wdrażaniem wymogów raportowania ESG oraz stopniowym rozszerzaniem obowiązków wynikających z Dyrektywy CSRD, rośnie znaczenie danych dotyczących społecznego zaangażowania organizacji. Wolontariat pracowniczy stanowi jeden z istotnych elementów obszaru społecznego („S”) w ESG. Dlatego Koalicja konsekwentnie rozwija narzędzia wspierające organizacje w monitorowaniu, raportowaniu oraz doskonaleniu programów wolontariatu pracowniczego.

Do czego dążymy?

Koalicję Liderzy Pro Bono tworzą prezesi, prezesi oraz członkowie zarządów firm i organizacji działających w Polsce. Nie skupiają się oni wyłącznie na wynikach biznesowych, lecz opowiadają się za zrównoważonym rozwojem organizacji, prowadzonym w harmonii z potrzebami pracowników, klientów, partnerów i społeczności lokalnych.

Poprzez własny przykład oraz dobre praktyki realizowane w reprezentowanych organizacjach pokazują korzyści i możliwości, jakie wolontariat daje człowiekowi – pracownikowi, liderowi oraz całej organizacji. Liderzy Pro Bono dzielą się tym, co mają najcenniejsze – wiedzą, doświadczeniem, kompetencjami i czasem. Realizując wolontariat kompetencji wspierają organizacje pozarządowe, ich liderów oraz ważne inicjatywy społeczne.

Jako liderzy firm i organizacji wspierają także rozwój wolontariatu pracowniczego. Są świadomi, że współczesne pokolenia pracowników oczekują od pracodawców nie tylko możliwości rozwoju zawodowego, ale również aktywnego udziału w rozwiązywaniu problemów społecznych i środowiskowych.

KOALICJA LIDERZY PRO BONO

Nowa idea

Celem działań Koalicji Liderzy Pro Bono jest nadanie wolontariatowi pracowniczemu większego prestiżu i znaczenia, a wolontariuszom zapewnienie należytego uznania za ich zaangażowanie. Wolontariat pracowniczy jest skutecznym narzędziem budowania zespołów, wzmacniania motywacji pracowników oraz rozwijania kompetencji społecznych i przywódczych.

Buduje również reputację nowoczesnej organizacji, która odpowiada na potrzeby pracowników i społeczności lokalnych, a jednocześnie realizuje cele związane ze społeczną odpowiedzialnością biznesu i zrównoważonym rozwojem.

Jak chcemy to osiągnąć?

Fundamentem działań Koalicji pozostaje Karta Zasad Wolontariatu Pracowniczego – pierwszy w Polsce dokument określający podstawowe zasady prowadzenia programów wolontariatu pracowniczego, prawa wolontariuszy-pracowników oraz obowiązki pracodawców. Karta została opracowana przez przedstawicieli firm członkowskich Koalicji przy współudziale ekspertów oraz organizacji wspierających rozwój wolontariatu pracowniczego.

Kolejnym elementem budowanego przez Koalicję ekosystemu wsparcia jest Certyfikat „Wolontariat Pracowniczy Wysokiej Jakości”.

Przyznanie certyfikatu poprzedzone jest szczegółową analizą programu wolontariatu funkcjonującego w organizacji oraz oceną przeprowadzoną przez niezależnych ekspertów. W poprzednich latach certyfikat otrzymały między innymi: **BNP Paribas Bank Polska, Ikano Bank Oddział w Polsce, Orange Polska, PZU, Unum Życie TUiR oraz Santander Bank Polska**. W 2025 roku certyfikat „Wolontariat Pracowniczy Wysokiej Jakości” został przyznany **Fundacji Polskiego Funduszu Rozwoju**.

Ważnym obszarem działań Koalicji pozostaje rozwój narzędzi wspierających raportowanie wolontariatu pracowniczego w kontekście ESG. W 2025 roku opracowany został „Przewodnik do matrycy gromadzenia danych o wolontariacie pracowniczym”, stanowiący praktyczne wsparcie dla organizacji wdrażających systemowe podejście do zbierania i analizowania danych dotyczących wolontariatu.

Kontynuowany był również rozwój platformy WolontariatESG.pl, która wspiera organizacje w ocenie, rozwijaniu i certyfikowaniu programów wolontariatu pracowniczego. W 2025 roku platforma została wzbogacona o dodatkowe materiały edukacyjne i narzędzia pomocnicze dla organizacji zainteresowanych wdrażaniem wysokich standardów wolontariatu pracowniczego. Platforma stanowi ważny element systemu wsparcia tworzonego wspólnie przez Koalicję Liderzy Pro Bono i partnerów projektu. Platforma wspiera organizacje w przygotowaniu do certyfikacji oraz raportowania działań społecznych w kontekście ESG.

KOALICJA LIDERZY PRO BONO

Jednym z najważniejszych wydarzeń roku była organizacja 13. Konferencji Koalicji Liderzy Pro Bono pod hasłem „Kadra zarządzająca – motor czy hamulec wolontariatu pracowniczego?”.

Konferencja stworzyła przestrzeń do wymiany doświadczeń pomiędzy przedstawicielami biznesu, ekspertami oraz organizacjami społecznymi. Tematem przewodnim była rola liderów i kadry zarządzającej w budowaniu kultury wolontariatu pracowniczego i społecznego zaangażowania organizacji. Konferencje Koalicji od lat stanowią najważniejsze w Polsce forum poświęcone wolontariatowi kompetencyjnemu i pracowniczemu.

W 2025 roku Koalicja przygotowała również cykl materiałów edukacyjnych „10 kroków do wolontariatu pracowniczego”. Materiały wideo były publikowane w mediach społecznościowych Koalicji oraz na Kanale Społecznym, wspierając organizacje zainteresowane tworzeniem lub rozwijaniem programów wolontariatu pracowniczego.

Koalicja koordynowała także działania związane z Nagrodą Koalicji Liderzy Pro Bono „Wolontariat Kompetencji”, promującą osoby wykorzystujące swoją wiedzę, doświadczenie i kompetencje do wspierania organizacji społecznych oraz inicjatyw obywatelskich. Konkurs jest jednym z ważnych narzędzi doceniania i promowania wolontariatu kompetencyjnego w Polsce.

W ramach działań integrujących środowisko firm członkowskich Koalicja koordynowała również wspólne zaangażowanie w inicjatywę „Szlachetna Paczka”, wzmacniając współpracę i wymianę doświadczeń pomiędzy organizacjami.

Popularyzacja, dzielenie się doświadczeniami i wiedzą w zakresie wolontariatu odbywa się przede wszystkim poprzez:

- spotkania i wymianę doświadczeń członków Koalicji,
- doroczne konferencje Koalicji Liderzy Pro Bono poświęcone zagadnieniom wolontariatu kompetencyjnego i pracowniczego,
- rozwój narzędzi wspierających raportowanie i ocenę programów wolontariatu pracowniczego,
- prowadzenie procesu certyfikacji „Wolontariat Pracowniczy Wysokiej Jakości”,
- promocję dobrych praktyk i inicjatyw społecznych realizowanych przez firmy członkowskie,
- wyróżnianie osób zaangażowanych w wolontariat kompetencyjny poprzez Nagrodę Koalicji Liderzy Pro Bono,
- rozwijanie platformy WolontariatESG.pl oraz materiałów edukacyjnych wspierających organizacje w rozwoju wolontariatu pracowniczego.

KOALICJA LIDERZY PRO BONO

Katalog wartości programu

- budowanie kapitału społecznego – budowanie współodpowiedzialności za społeczeństwo
- zaangażowanie społeczne biznesu - zarówno w zakresie wolontariatu pracowniczego,
- jak i wolontariatu kompetencji
- partnerstwo – wzajemny transfer wiedzy i nowych kompetencji między biznesem i organizacjami społecznymi
- szacunek – dla działań wolontariuszy
- wrażliwość – na problemy różnych grup społecznych
- edukacja - na temat istotnych problemów społecznych
- oddolność działań – wspieranie inicjatyw oddolnych pracowników w zakresie wolontariatu

Darczyńca programu

Projekt wspierany jest finansowo przez firmy Koalicji Liderzy Pro Bono

Osoby rozwijające program

Koordynatorka: Ewa Maciejewska

Nadzór merytoryczny: Paweł Łukasiak

Współpraca: Dorota Brewczyńska, Tomasz Bruski, Katarzyna Klatt-Koryszewska, Magda Kocaj, Tomasz Schimanek

Więcej na stronie:

<https://www.liderzyprobono.pl/>

<https://www.facebook.com/LiderzyProBono>

PLEBISCYT GWIAZDY DOBROCZYNNOŚCI

Dlaczego to robimy?

Plebiscyt „Gwiazdy Dobroczynności” to jedyne w Polsce przedsięwzięcie, w którym nagradzamy społeczne zaangażowanie osób znanych ze świata kultury, rozrywki, mediów, filmu, sportu i internetu. Tytuł Gwiazdy Dobroczynności przyznawany jest osobom, które ze swej rozpoznawalności i popularności tworzą narzędzie do pomagania, ratowania życia i zmieniania świata na lepsze. Nie tylko myślą jak pomagać, lub chcieliby żeby świat był lepszy, ale robią konkretne rzeczy, aby to się stało.

Gwiazdy, używając swojego wizerunku, naświetlają konkretny problem społeczny i pokazują, dlaczego warto być wolontariuszem. Przemawiają w imieniu wykluczonych społecznie i materialnie, są głosem organizacji pozarządowych i ich misji. Zdarza się, że same zakładają fundacje i stowarzyszenia.

Program daje organizacjom pozarządowym współpracującym z gwiazdami możliwość symbolicznego podziękowania za współpracę (nominacja), otrzymania wsparcia finansowego - w przypadku wygranej w plebiscycie, oraz promocji za pośrednictwem kanałów komunikacyjnych Plebiscytu

Do czego dążymy?

Realizując program od ponad 15 lat zależy nam na tym, aby łączyć i wspierać różne grupy. Plebiscyt daje przestrzeń do tego, aby w jednym celu – zmieniania świata na lepsze, wspólnie współpracowały ze sobą społecznie odpowiedzialne osoby znane oraz ich fani i społeczności, organizacje pozarządowe oraz przedstawiciele mediów i różnych partnerów. Z pozoru bardzo różne grupy łączą swoje kapitały, wymieniają się kompetencjami z fantastycznym efektem.

Nowa idea

Wspieramy rozwój inicjatyw społecznych, obywatelskich i dobroczynnych, zachęcając organizacje do współpracy z osobami znanymi ze świata kultury, rozrywki, mediów, filmu, sportu i internetu. Pokazujemy, jak gwiazdy współpracują z organizacjami dobroczynnymi i jak pomagają wypełnić ich misję i cele.

PLEBISCYT GWIAZDY DOBROCZYNNOŚCI

Jak chcemy to osiągnąć?

W kwietniu 2025 roku ruszył nabór wniosków w 16. edycji Plebiscytu „Gwiazdy Dobroczynności. Przez kilka tygodni naboru wniosków wpłynęło 39 nominacji. Wyboru finalistów i laureatów dokonała Kapituła Plebiscytu, w następującym składzie:

Krystyna Aldridge-Holc – prezeska Fundacji Polsat - Jesteśmy dla Dzieci,

Marzena Atkielska – prezeska zarządu Fundacji Santander Bank Polska im. Ignacego Jana Paderewskiego,

Czesław Mozil – muzyk, laureat Honorowej Gwiazdy Dobroczynności 2024,

Mateusz Damięcki – aktor, laureat Honorowej Gwiazdy Dobroczynności 2021,

Katarzyna Dowbor – prezeska Fundacji TVP,

Katarzyna Glinka – aktorka, laureatka Honorowej Gwiazdy Dobroczynności 2024,

Jerzy Koźmiński – prezes Polsko-Amerykańskiej Fundacji Wolności

Zuzanna Lewandowska – prezeska Fundacji TVN

Paweł Łukasiak – prezes zarządu Akademii Rozwoju Filantropii w Polsce,

Omenaa Mensah – filantropka, prezeska Omenaa Foundation, laureatka Honorowej Gwiazdy Dobroczynności 2019,

Edward Miszczak – dyrektor programowy Telewizji Polsat,

Maja Ostaszewska – aktorka, laureatka Honorowej Gwiazdy Dobroczynności 2022,

Magdalena Rózczyńska – aktorka, laureatka Honorowej Gwiazdy Dobroczynności 2013,

Nina Terentiew – członkini rady nadzorczej Telewizji Polsat,

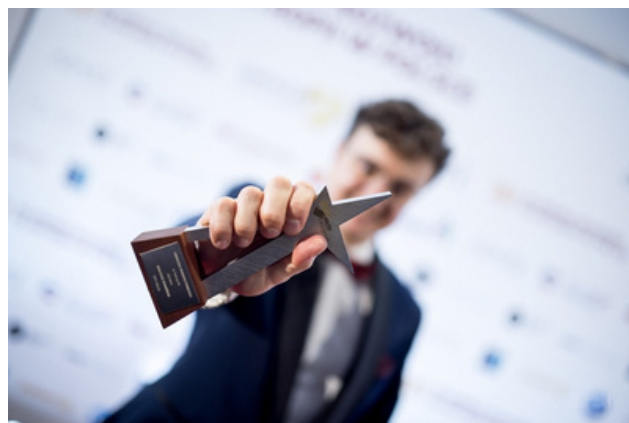
Katarzyna Scheer – prezeska Fundacji Biedronki,

Jacek Szmidt – redaktor naczelny "Twój STYL", Wydawnictwo Bauer.

W Międzynarodowym Dniu Dobroczynności – 5 września rozpoczęto prezentowanie sylwetek finalistów Plebiscytu.

Wielki finał Plebiscytu odbył się **18 października 2025 r.** w Hotelu Sofitel Warsaw Victoria.

Bal poprowadzili przedstawiciele telewizyjnych: Maciej Rock – Polsat, Bartek Jędrzejak – TVN, Robert Stockinger - TVP.

PLEBISCYT GWIAZDY DOBROCZYNNOŚCI

Laureaci 16. edycji, w kategorii:

Ambasadorzy Społecznego Zaangażowania

– **Kinga Preis**

Gwiazdy dla Seniorów (nowa kategoria)

– **Radosław Pazura**

Pomoc Charytatywna

– **Michał Żebrowski**

Zdrowie

– **Mateusz Rumiński**

Ochrona Środowiska i Zwierząt

– **Agnieszka Woźniak-Starak**

Gwiazdy wspierają uchodźców i Ukrainę

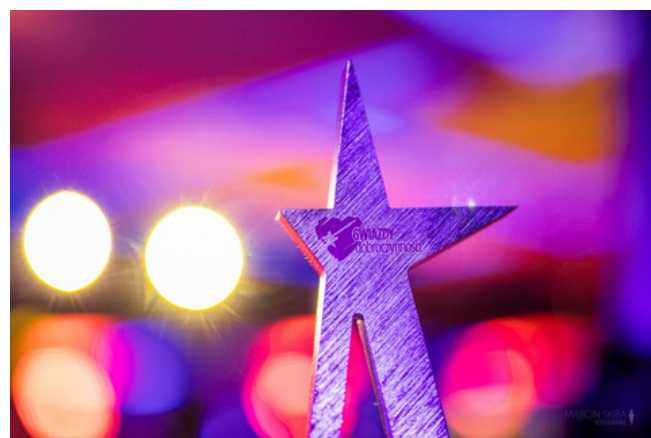
– **Irena Owisiak i zespół Healthy Omnomnom.**

Honorową Gwiazdę Dobroczynności za działania normalizujące aktywną starość i inspirowanie seniorów do dbania o swój dobrostan psychiczny otrzymała **Wirginia Szmyt DJ Wika**

Nagroda Specjalna Magazynu Twój Styl trafiła do **Kasi Moś**.

Laureaci Plebiscytu w poszczególnych kategoriach otrzymują czek na 10 000 zł, który przekazali wybranym przez siebie organizacjom pozarządowym. Akademia Rozwoju Filantropii w Polsce podpisała umowy i wypłaciła darowizny następującym organizacjom: Fundacji Wrocławskie Hospicjum dla Dzieci, Fundacji Kapucyńskiej im. bł. Aniceta Koplińskiego, Stowarzyszeniu Wiosna, Fundacji Twarze Depresji, Stowarzyszeniu Otwarte Klatki, Polskiej Akcji Humanitarnej.

Finał Plebiscytu to obok Gali również piękne wydarzenie charytatywne, podczas którego odbywają się aukcje i zabawy, dzięki którym zbierane są środki na organizacje pozarządowe. Dary na tegoroczne aukcje przekazali m.in. Kinga Preis, Michał Żebrowski, Wojciech Brewka, Agnieszka Woźniak-Starak, DJ Wika, Hotel Sofitel Warsaw Victoria.

PLEBISCYT GWIAZDY DOBROCZYNNOŚCI

Katalog wartości programu

- dobroczynność
- empatia
- mądre pomaganie
- współpraca ponad podziałami
- zaangażowanie w sprawy społeczne
- odpowiedzialność
- wolontariat i filantropia
- samodoskonalenie
- inspirowanie
- dawanie dobrego przykładu

Darczyńcy programu

Partner Główny - Magazyn „Twój Styl”

Polsko Amerykańska Fundacja Wolności – Partner Plebiscytu i kategorii Gwiazdy wspierają uchodźców i Ukrainy

Fundacja Biedronki – Partner kategorii: Gwiazdy dla Seniorów

Fundacja Santander – Partner kategorii: Pomoc charytatywna

Przedsiębiorstwo Farmaceutyczne LEK-Am – Partner kategorii: Zdrowie

Omenaa Foundation – Partner kategorii: Ambasadorzy Społecznego Zaangażowania

Osoby rozwijające program

Koordynatorki: Renata Aderek-Zielińska, Magda Kocaj

Nadzór merytoryczny: Paweł Łukasiak

Współpraca: Dorota Brewczyńska, Tomasz Bruski, Katarzyna Klatt-Koryszewska

Więcej na stronie:

<https://www.gwiazdydobroczynnosci.pl/>

[@gwiazdydobroczynnosci](https://www.facebook.com/GwiazdyDobroczynnosci)

FUNDUSZE WIECZYSTY

KAMPANIA „JESTEŚMY DZIŚ, JUTRO, ZAWSZE”

Dlaczego to robimy?

„Jesteśmy dziś, jutro, zawsze” to nazwa kampanii społeczno-edukacyjnej, której zadaniem jest propagowanie idei funduszy wieczystych i kapitałów żelaznych. Kampania jest realizowana od 2010 roku. Jednym z najważniejszych elementów kampanii jest serwis www.funduszewieczyste.pl.

To pierwszy w Polsce portal w pełni poświęcony tematyce kapitałów żelaznych oraz funduszy wieczystych. Można w nim znaleźć między innymi użyteczny przewodnik zakładania krok po kroku funduszu wieczystego, inspirujące przykłady historycznych i współczesnych funduszy, słownik wybranych pojęć oraz przydatne linki i materiały.

Do czego dążymy?

Cel kampanii stanowi nie tylko propagowanie samej idei funduszy wieczystych i kapitałów żelaznych, ale przede wszystkim jak najszersza edukacja na temat ich zakładania i zarządzania. To ważne, bo tradycja funduszy zaczyna się w Polsce powoli odradzać. Fundusze wieczyste już od kilku lat zakładane są przy Akademii, współpracujących z nią funduszach lokalnych i innych organizacjach pozarządowych.

Nowa idea

Ideę funduszy wieczystych i kapitałów żelaznych prezentujemy na seminariach i konferencjach. Popularnością cieszą się też konsultacje z organizacjami zainteresowanymi zbudowaniem kapitału żelaznego, jak również z osobami, które chcą się zaangażować w działalność dobroczynną.

Jak chcemy to osiągnąć?

W ramach kampanii oferujemy również powoływanie funduszy wieczystych działających przy Akademii. Obecnie Akademia realizuje działania następujących funduszy wieczystych:

1. Fundusz Wieczysty im. Pawła Kryszczyżyna

Rozwój zainteresowań, pomoc w edukacji i rozwoju naukowym, wsparcie finansowe dla uczniów i studentów oraz rodzin pracowników firmy znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej to najważniejsze cele Funduszu Wieczystego im. Pawła Kryszczyżyna. Wszyscy pracownicy firmy Microsoft oraz ich rodziny, a także dzieci zgłoszone przez pracowników mogą ubiegać się o wsparcie ze środków funduszu.

Od 2010 r. z Funduszu Wieczystego im. Pawła Kryszczyżyna zostało wypłacone wsparcie na łączną kwotę 113 950,00 zł.

W skład Komisji Stypendialnej wchodzi następujące osoby:

- Narcyz Adamus – Microsoft Sp. z o.o.
- Katarzyna Zasada-Moćko – Microsoft Sp. z o.o.
- Anna Kryszczyżyn – siostra Pawła Kryszczyżyna
- Henryk Kryszczyżyn – ojciec Pawła Kryszczyżyna
- Paweł Łukasiak – Akademia Rozwoju Filantropii w Polsce

FUNDUSZE WIECZYSTE

2. Fundusz Wieczysty im. Grażyny Gęsickiej

W ramach Funduszu realizowany jest konkurs „Młodzieżowy Animator”. Celem konkursu jest wyrównywanie szans edukacyjnych i poprawa warunków socjalnych dzieci i młodzieży, które są aktywnymi wolontariuszami lub inicjują zmiany w swoich społecznościach lokalnych. Konkurs ma na celu wyłonienie zaangażowanych społecznie osób, promocję cennych inicjatyw oraz aktywizowanie społeczeństwa do budowania dobra wspólnego. Nagrodą w Konkursie jest stypendium im. Grażyny Gęsickiej. Fundusz wieczysty im. Grażyny Gęsickiej jest wolny od wpływów partyjnych i wszelkich dylematów politycznych. Wyróżnia go postawa neutralności wobec zagadnień politycznych w państwie. Członkowie Rady Funduszu są przedstawicielami różnych dziedzin życia społecznego, wszyscy działają z dobrej woli i na rzecz wspólnego dobra, tak jak to kiedyś czyniła Grażyna Gęsicka.

3. Fundusz Wieczysty im. Olgi Rok

Olga Rok była Rosjanką od dziecka mieszkającą w Uzbekistanie. Tam ukończyła szkołę bibliotekarską i poznała swojego przyszłego męża – polskiego Żyda z Zamościa, z którym w 1946 roku przeprowadziła się do Polski. Przez wiele lat zajmowała się rodziną, wychowując dzieci i prowadząc dom. W tym czasie sama nauczyła się mówić po polsku. Kiedy dzieci podrosły, zgłosiła się do urzędu pracy, a ten skierował ją do pracy w jednej z warszawskich bibliotek dla dzieci i młodzieży. Choć miała czterdzieści lat była to dla niej pierwsza praca zawodowa. W 1967 r. została kierowniczką biblioteki dla dzieci i młodzieży na Służewcu Przemysłowym i przepracowała tam kolejnych 20 lat.

Jej praca i oddanie bibliotece zostały wyróżnione wieloma nagrodami i medalami - organizowała z dziećmi wspólne odrabianie lekcji, teatr marionetkowy, wycieczki, spotkania z pisarzami. Jak pisała prasa: „dawała dzieciom to, co dla nich najważniejsze: serdeczność i poważne traktowanie dziecięcych problemów”. Przez niemal całe swoje życie Olga Rok pisała dziennik, który jest niezwykle cennym dokumentem ilustrującym, jak codzienność miesza się z wielką polityką, a z każdej jego strony przebija empatia, nadzieja i zachwyt pięknem świata.

Lektura tego dziennika stała się inspiracją dla jej wnuczki – Anny Rok, dla której losy babci to historia ogromnej odwagi osoby budującej swoje życie na nowo, nie tylko w nowym kraju i w nowym języku, ale także w chwili, kiedy dzieci dorastając opuszczają dom. Z okazji swoich trzydziestych urodzin Anna Rok, przy wsparciu rodziny i przyjaciół, postanowiła utworzyć fundusz wieczysty imienia swojej babci, zmarłej w 2007 po długiej i ciężkiej chorobie.

XIV edycja Konkursu trwała od 15 lipca do 20 grudnia 2025 r. Pierwszym etapem konkursu był nabór wniosków zakończony 31 sierpnia 2025 r.

W tym roku bibliotekarki z całej Polski mogły ubiegać się o stypendium w dwóch kategoriach konkursowych: placówka biblioteczna mniejsza oraz placówka biblioteczna większa. Bibliotekarki przesłały 50 zgłoszeń. Zgłoszenia opisywały ich dokonania, najważniejsze doświadczenia związane z pracą w bibliotece, a także pomysły na własny rozwój. Do wypełnionego wniosku można było dołączyć list polecający od osoby współpracującej z kandydatką, artykuły prasowe potwierdzające doświadczenia lub osiągnięcia oraz zdjęcia ilustrujące opisywaną we wniosku działalność kandydatki i prowadzone przez nią projekty.

FUNDUSZE WIECZYSTY

W kategorii „Placówka biblioteczna mniejsza” nagrodę otrzymała **Pani Jolanta Janiec z Miejskiej Biblioteki Publicznej – Hrubieszowskie Centrum Dziedzictwa im. Krystyny i Stefana Chateau.**

W kategorii „Placówka biblioteczna większa” nagrodę otrzymała **Pani Dorota Kowalczyk z Wojewódzkiej i Miejskiej Biblioteki Publicznej im. dr Witolda Bełzy w Bydgoszczy.**

Spośród nadesłanych wniosków, z których każdy opisywał historię nietuzinkowej, zaangażowanej w życie swojej społeczności kobiety, w tym roku zdecydowano się przyznać 4 wyróżnienia. Zdobyły je: Pani Anna Jach z Oleśnickiej Biblioteki Publicznej im. Mikołaja Reja, Pani Małgorzata Kaczmarek z Miejskiej i Powiatowej Biblioteki Publicznej w Nowym Tomyślu, Pani Agata Szyszka-Mądro z Gminnej Biblioteki Publicznej im. Ambrożego Grabowskiego w Kętach oraz Pani Aurelia Wojtalewicz z Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej – Książnica Kopernikańska – Mediateka w Młynach.

4. Fundusz Wieczysty im. prof. Aliny Brodzkiej-Wald

Aby upamiętnić życie i zasługi Aliny Brodzkiej-Wald, w 2012 r. powstał Fundusz Wieczysty nazwany jej imieniem. Fundusz realizuje cele z obszarów: nauki, edukacji, kultury, ochrony zdrowia i pomocy społecznej. Jest wiele powodów, które sprawiły, że Fundusz nosi Jej imię. Znaczenia dokonań prof. Aliny Brodzkiej-Wald nie da się opisać w kilku zdaniach: wypromowała ponad 20 doktorów, była jednym z członków Komitetu Redakcyjnego serii wydawniczej IBL PAN „Historia i Teoria Literatury. Studia”, która przyczyniła się do rozwoju wiedzy o literaturze,

koordynowała pracę zespołu redakcyjnego „Słownika Literatury XX wieku”, stanowiącego jedyne w swoim rodzaju źródło wiedzy o tym okresie polskiej literatury, od 1991 roku była członkiem Rady Wydawniczej Instytutu Książki i Czytelnictwa Biblioteki Narodowej - przedsięwzięcia o długiej tradycji i wysokim prestiżu, od 1970 r. była członkiem, a potem przez dziesiątki lat wiceprzewodniczącą Komitetu Głównego Olimpiady Literatury i Języka Polskiego przy IBL, która promuje kulturę polską, odkrywa jej miłośników i zyskuje dla nich nowych opiekunów i przewodników. Wszyscy laureaci i finaliści Olimpiady zawsze mogli liczyć na pomoc i radę prof. Aliny Brodzkiej-Wald, nie tylko na tę naukową, ale także zwyczajną, związaną z życiem codziennym.

W ramach Funduszu organizowany jest coroczny Konkurs im. Inki Brodzkiej-Wald, którego celem jest promowanie wybitnych prac humanistycznych. W Konkursie przyznawana jest nagroda za pracę doktorską dotyczącą współczesności z dziedziny humanistyki. W Konkursie mogą wziąć udział autorzy prac obronionych w roku poprzedzającym ogłoszenie kolejnej edycji Konkursu.

W XIII edycji konkursu im. Inki Brodzkiej-Wald zostały nagrodzonych pięć prac doktorskich, a cztery otrzymały wyróżnienie. Nagrody zostały przydzielone równorzędnie w dwóch stopniach.

Nagrody Pierwsze otrzymali:

dr Monika Borys za pracę „**Obrazy klas ludowych w polskiej kulturze popularnej po 1989 roku**” obronioną w Szkole Doktorskiej Nauk Humanistycznych Uniwersytetu Warszawskiego
Promotor: prof. dr hab. Iwona Kurz

FUNDUSZE WIECZyste

dr Gabriel Klimont za pracę „**Początki biopolityki na ziemiach polskich. Przemiany władzy wobec ludzi luźnych oraz praktyki społeczne podporządkowanych w drugiej połowie XVIII wieku**” obronioną w Szkole Nauk Społecznych Instytutu Filozofii i Socjologii Polskiej Akademii Nauk
Promotor: prof. Szymon Wróbel oraz prof. Joanna Kurczewska

Nagrody Drugie otrzymały:

dr Monika Gromala za pracę „**Zielony od pleśni jest dom zapomnienia**”. („**Schimmelgrün ist das Haus des Vergessens**”.) Transfigury Paula Celana w twórczości Ingeborg Bachmann i Elfriede Jelinek: **interferencje, zbliżenia, dekryptaże**” obronioną w Instytucie Badań Literackich PAN
Promotor: dr hab. Adam Lipszyc oraz prof. dr hab. Jacek Leociak

dr Zuzanna Sala za pracę „**Zaburzenia zewnątrz. Strategie niekonfesyjne w najnowszej polskiej literaturze**” obronioną w Szkole Doktorskiej Nauk Humanistycznych Uniwersytetu Jagiellońskiego
Promotor: prof. dr hab. Dorota Kozicka

dr Monika Żychlińska za pracę „**Zranione uzdrowicielki. Aktywizm pamięciowy Vietnam Women's Memorial Foundation (1984-2013)**” obronioną na Wydziale Socjologii Uniwersytetu Warszawskiego
Promotor: dr hab. Michał Kowalski

Kapituła konkursu im. Inki Brodzkiej-Wald przyznała również cztery wyróżnienia.

Otrzymali je:

dr Paweł Kaczmarek za pracę: **Wiersze i towary. Problem "niezrozumiałości" w polskiej krytyce poezji po roku 1989 w ujęciu intencjonalistycznym**.
Uniwersytet Wrocławski

dr Małgorzata Nowak za pracę: **Bóg – szatan – zło. W kręgu byronicznych fascynacji Juliusza Słowackiego**
Uniwersytet Adama Mickiewicza w Poznaniu

dr Piotr Piekutowski za pracę: **NARRACJE NIEANTROPOCENTRYCZNE OPOWIEŚCI ZWIERZĄT, MASZYN I PRZEDMIOTÓW WE WSPÓŁCZESNEJ PROZIE POLSKIEJ**
Uniwersytet Śląski

dr Katarzyna Piotrowska za pracę: **MŁODA LITERATURA KOBIET W POLSCE I W NIEMCZACH – W PERSPEKTYWIE KOMPARATYSTYKI KULTUROWEJ**
Uniwersytet Jana Długosza w Częstochowie

FUNDUSZE WIECZYSTY

Zwycięzców wybierała Kapituła Konkursu, w skład której wchodzi:

- prof. dr hab. Grażyna Borkowska** – profesor nauk humanistycznych, Instytut Badań Literackich PAN, prezes Towarzystwa Literackiego im. Adama Mickiewicza
- prof. dr hab. Paweł Dybel**, Instytut Filozofii i Socjologii Polskiej Akademii Nauk
- dr Dorota Jarecka, Instytut Badań Literackich PAN
- dr hab. Jan Kordys**, profesor IBL PAN - profesor nauk humanistycznych, Instytut Badań Literackich Polskiej Akademii Nauk
- dr hab. Dorota Siwicka** - prof. Instytutu Badań Literackich Polskiej Akademii Nauk
- prof. dr hab. Marek Zaleski** - profesor nauk humanistycznych, krytyk literacki
- dr hab. Tomasz Żukowski**, profesor IBL PAN – profesor w Instytucie Badań Literackich PAN
- dr Anna Gutkowska** – inicjatorka i założycielka Funduszu Wieczystego

Katalog wartości programu

- samodoskonalenie
- inspirowanie
- dawanie dobrego przykładu i inspirowanie do działania
- pomoc w edukacji i rozwoju naukowym
- promocja cennych inicjatyw aktywizujących społeczeństwo lokalne
- aktywizowanie społeczeństwa do budowania dobra wspólnego

Darczyńca programu:

Darowizny indywidualne

Osoby rozwijające program

Koordynatorka: Magdalena Spadarzewska

Nadzór merytoryczny: Paweł Łukasiak

Współpraca: Dorota Brewczyńska, Tomasz Bruski

Więcej na stronie:

<http://www.funduszewieczyste.pl/>

<https://www.facebook.com/JestesmyDzisJutroZawsze>

KONKURS O TYTUŁ „SPOŁECZNIKA ROKU” TYGODNIKA „NEWSWEEK POLSKA”

Dlaczego to robimy?

Konkurs jest kontynuacją idei podjętej przez Fundację "POMOC SPOŁECZNA SOS" w 1997 roku. Zapoczątkował ją Jacek Kuroń, w odpowiedzi na prośbę Wisławy Szymborskiej o pomoc w podzieleniu się ze społeczeństwem pieniędzmi z literackiej Nagrody Nobla.

Do czego dążymy?

Nasza wizja to świat, w którym ludzie bezinteresownie pomagają innym oraz udzielają się społecznie, wspierając najbardziej potrzebujących i aktywizując społeczności lokalne.

Nowa idea

Celem przedsięwzięcia jest pokazywanie aktywności osób i stojących za nimi organizacji w podejmowaniu różnych społecznych wyzwań, nagłaśnianie przykładów obywatelskich postaw i brania spraw we własne ręce, bez oglądania się na pomoc instytucjonalną.

Jak chcemy to osiągnąć?

W ramach Konkursu zbierane są zgłoszenia dotyczące osób zaangażowanych społecznie. Decyzję o przyznaniu nagród podejmuje Kapituła w składzie: Renata Kim, szefowa działu Społeczeństwo tygodnika „Newsweek Polska”, Jerzy Koźmiński, Prezes Polsko-Amerykańskiej Fundacji Wolności, Jan Kuroń, wnuk Jacka Kuronia, Paweł Łukasiak, Prezes Akademii Rozwoju Filantropii w Polsce, Janina Ochojska, Prezes Polskiej Akcji Humanitarnej, Przemysław Radwan-Röhrenschef, Prezes Fundacji Szkoła Liderów, Michał Rusinek, Prezes Fundacji Wisławy Szymborskiej.

W 2025 r. prowadzono rozmowy z potencjalnymi partnerami w celu włączenia ich do współpracy przy promocji naboru oraz organizacji gali Konkursu. Nabór wniosków w nowej formule Konkursu planowany jest na lato 2026 r.

KONKURS O TYTUŁ „SPOŁECZNIKA ROKU” TYGODNIKA „NEWSWEEK POLSKA”

Katalog wartości programu

- aktywność – promujemy tych, którzy biorą sprawy we własne ręce, inicjując oddolne działania, akcje i inicjatywy społeczne.
- empatia – społecznicy to osoby wrażliwe na potrzeby innych
- skuteczność – nagradzamy tych, którzy skutecznie walczą z problemami społecznymi lub im zapobiegają
- współpraca – działając razem można zrobić więcej, dlatego doceniamy osoby, które potrafią wokół ważnej idei skupić szerokie grono partnerów i wolontariuszy
- innowacyjność – skuteczne pomaganie innym wymaga kreatywności i pomysłowości w proponowanych rozwiązaniach i realizowanych działaniach

Organizator Konkursu:

Akademia Rozwoju Filantropii w Polsce

Partner główny:

Polsko-Amerykańska Fundacja Wolności

Osoby rozwijające program

Koordynator: Stanisław Głąbski

Nadzór merytoryczny: Paweł Łukasiak

Współpraca: Dorota Brewczyńska, Tomasz Bruski

Więcej na stronie:

<https://www.newsweek.pl/spolecznik-roku>

<https://www.facebook.com/spolecznikroku>

SPRAWOZDANIE FINANSOWE

Sprawozdanie finansowe znajduje się w odrębnym pliku.

KONTAKT

Akademia Rozwoju Filantropii w Polsce
ul. Marszałkowska 6/6, 00-590 Warszawa
tel.: (22) 622 01 22, 622 02 08, 622 02 09
faks: (22) 622 02 11
e-mail: arfp@filantropia.org.pl
<http://www.filantropia.org.pl/>

